

Inbreng internetconsultatie concept waarderingskaders inspectie 2017

Het Hoornbeek College heeft met belangstelling kennis genomen van de concept waarderingskaders voor de Inspectie van het onderwijs. De school waardeert de heldere opbouw ervan. Inhoudelijk is het ook een adequaat overzicht van essentiële elementen van het onderwijs. Belangrijk is ook dat het onderscheid tussen deugdelijkheidseisen en overige aspecten van kwaliteit duidelijk herkenbaar en vrij consequent is doorgevoerd.

Inzake de beoogde nieuwe werkwijze van de inspectie wil het Hoornbeek College de volgende aandachtspunten met klem naar voren brengen:

1. Het is gewenst dat het aantal opleidingen dat wordt onderzocht in het kader van verificatieonderzoeken wordt afgestemd op de omvang van de instelling. Wij begrepen dat dit ook de bedoeling is. Daarom doen we de suggestie om dat ook zo vast te leggen.
2. Ten aanzien van de mogelijkheid van onderzoeken op verzoek komt de vraag op hoe zich dit verhoudt tot reguliere audits zoals die bijvoorbeeld worden verzorgd door het kwaliteitsnetwerk en de auditpool Diagonaal. Het Hoornbeek College vindt dat de mogelijkheid van onderzoeken op verzoek schuurt met de toezichthoudende taak van de inspectie. Het adviseren en stimuleren van kwaliteit is waardevol, maar zal altijd binnen de kaders van de toezichthoudende taak moeten plaats vinden.
3. Uitgangspunt van de nieuwe werkwijze is een helder onderscheid tussen de deugdelijkheidseisen en de overige aspecten van kwaliteit. Oordelen worden alleen gebaseerd op de beoordeling van de deugdelijkheidseisen. Daarnaast leiden de bevindingen op basis van de overige aspecten van kwaliteit tot waarderungen die niet doorwerken in het oordeel. Dit heldere onderscheid is zichtbaar bij het oordeel onvoldoende en het oordeel voldoende. Bij het oordeel goed vindt er echter vermenging plaats. Om dat oordeel te kunnen krijgen moet niet alleen op overtuigende wijze voldaan zijn aan de deugdelijkheidseisen, maar ook aan de overige aspecten van kwaliteit. Deze vermenging is ongewenst, omdat zodoende kwaliteitsaspecten die geen wettelijke fundering hebben toch bepalend kunnen zijn voor het oordeel (voldoende of goed) dat door de inspectie wordt gegeven. Het oordeel goed moet volgens het Hoornbeek College dus worden gegeven als een opleiding op overtuigende wijze voldoet aan de deugdelijkheidseisen (en niet ook de overige aspecten van kwaliteit).
4. In de rapportages zal terecht duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen het oordeel op basis van de deugdelijkheidseisen en de waarderungen op basis van de overige aspecten van kwaliteit. Dit omdat alleen het toezicht op de deugdelijkheidseisen bepalend is voor het oordeel. De waardering op basis van de overige bevindingen is bedoeld als stimulans en niet als oordeel. Als dit echter in één rapport wordt gepubliceerd zullen ook de waarderungen een sturende werking hebben en worden ervaren als en dus ook functioneren als oordelen. Dit materiële effect past niet bij wat formeel wordt beoogd. Daarom is het Hoornbeek College van mening dat er twee rapporten dienen te komen: een rapport met een beoordeling op basis van de deugdelijkheidseisen dat door de inspectie openbaar wordt gemaakt en een rapport met aanvullende bevindingen en waarderungen op basis van de overige aspecten van kwaliteit dat door de school zelf openbaar wordt gemaakt, desgewenst met aanvullend commentaar.
5. Zodra scholen onder hetzelfde bestuur vallen zal het toezicht op deze scholen geïntegreerd plaats vinden. Dat doet volgens het Hoornbeek College geen recht in situaties waarin de betreffende scholen als geheel zelfstandige scholen functioneren. Zij pleiten daarom voor een beoordeling op sectorniveau en desgewenst alleen met instemming van het bestuur bovensectoraal.

Over het waarderingskader MBO willen we de volgende opmerkingen maken:

1. Vervolgsucces (standaard 1.2): het element dat het vervolgsucces ten minste op een bepaald niveau moet zijn vinden we niet terug in de verantwoording van de wettelijke grondslag. Het succes van studenten in hun vervolgopleiding is ook maar gedeeltelijk afhankelijk van en dus beïnvloedbaar door de mbo-instelling.
2. Onderwijsprogramma (standaard 2.1): de wettelijke onderbouwing van het aanbieden van maatwerk is niet overtuigend, het is op z'n minst een interpretatie/nadere invulling van "een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma"

3. Veiligheid (standaard 4.1): de formulering van de uitwerking suggereert dat ook de aansprakelijkheid voor de fysieke en sociale veiligheid tijdens de beroepspraktijkvorming bij de instelling berust. Deze berust echter bij het bedrijf of de instelling waar stage wordt gelopen. Het is één van de erkenningscriteria dat een leerbedrijf een sociaal veilige omgeving moet bieden. Daarnaast is in het Burgerlijk Wetboek artikel 7:658 bepaald dat de werkgever aansprakelijk is voor eventuele schade die de stagiair lijdt en tijdens de stage. De werkgever is daarmee aansprakelijk voor het niet voldoen aan de fysieke en sociale veiligheid, niet de school.
4. Structuur en cultuur van kwaliteitszorg (standaard 5.2): voor de helderheid is het goed deze standaard te splitsen in een onderdeel van governance en een onderdeel over cultuur.
5. Financieel beheer (standaard 6.1): bij de uitwerking aan de zin waarin wordt aangegeven dat uit de liquiditeit, solvabiliteit e.d. moet blijken dat verplichtingen op kortere en langere termijn nagekomen kunnen worden is het zinvol om toe te voegen: “mede in het licht van de strategische plannen”.
6. Doelmatigheid (standaard 6.2): de uitwerking van deze standaard bevat een aantal multi-interpretabele begrippen, zoals “de beste manier” en “in een redelijke verhouding”. Het is gewenst om deze standaard meer eenduidig te formuleren.